

- / А.А. Кисельова; Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства ДКА України. – К., 2005. – 16 с.
2. Климчук Л. В. Аналіз стану інформатизації архівів як основа вдосконалення системи документального забезпечення краєзнавчих досліджень Поділля /Л. В. Климчук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2011. - № 3. – С. 20-23. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2011_3_5
 3. Литвинська С. В. Роль веб-порталу «Архіви України» у забезпеченні комунікаційного каналу з веб-сайтами архівних установ України та зарубіжжя [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU.pdf>
 4. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: указ Президента України від 31.07.2000 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000#Text>
 5. Про невідкладні заходи щодо розвитку архівної справи: розпорядження Президента України від 2 вересня 2000 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [\[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2000-%D1%80%D0%BF#Text\]](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2000-%D1%80%D0%BF#Text)
 6. Сисоєва С.О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект / С. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2003. – Вип. 3/4.
 7. Шарова Т. М. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої школи. / Т.М.Шарова, О.І. Солов'й // Інформаційні технології в освіті та науці: зб. наук. пр. (10). pp. – 2018 – С. 355-359. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/2728/1/sharova_soloviy_2018.pdf

УДК 004.9:130.2(477)(043.2)

Кудлай В.О.

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності
Сивак О.А.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності

МІСЦЕ ВИБІРКОВОГО КУРСУ «ВЕБ-ДИЗАЙН» В УМОВАХ АВАНГАРДНОЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ КУЛЬТУРОЛОГІВ

Бізнес-комунікації, зокрема, у культурній сфері розвиваються швидкими темпами, тому попит на якісний дизайн сайтів зростає. Брэнд, стиль, інші іміджеві елементи, що знаходяться відображення у просктній та функційній відповідності потребам замовника обумовлюють продуктивність і успішність не тільки сайту, а бізнесу загалом, адже в добу інформаційного суспільства та ще й в умовах карантинних обмежень основні комунікації відбуваються саме у веб-середовищі. В останні роки в оформленні інтерфейсів домінує тенденція до анімаційності, використання графічної символічності замість слів національних мов, що робить такі онлайн-ресурси більш доступними для різноманітних користувачьких категорій. Отже, найбільш популярними та вдалими стають веб-ресурси з універсальним дизайном (європейський тип оформлення меню, перевага графічної подачі над текстовою в організації структури сайту тощо). Саме тому студенти-культурологи, які краще за інших фахівців розуміються на символіці в комунікаціях можуть найбільш успішно проектувати дизайн веб-сайтів, який відповідав би параметрам універсальності. Такий феномен пояснює актуальність обраної теми для публікації. Зокрема, потребує роз'яснення роль курсу «Веб-дизайн» у формуванні авангардних знань та навичок у культурологів [1].

У зарубіжній та вітчизняній літературі значна увага приділяється прикладним аспектам розробки веб-дизайну, дослідженням психологічних елементів контактування людини і техніки, залишаючи поза увагою педагогічну, культурологічну та соціальну складові у процесі навчання здобувачів вищої освіти [2]. Незважаючи на широке дослідження веб-дизайну як категорії та вимогу практики для його навчання, залишаються не вирішеними загальні проблеми, що пов'язані з педагогічними аспектами в навчанні веб-дизайну з метою формування фахівців-культурологів.

Курс «Веб-дизайн», який пропонується студентам-культурологам МДУ тісно пов'язаний із такими дисциплінами, як «Комп'ютерні системи та технології», «Інформаційні технології в професійній діяльності», «Філософія культури», «Соціокультурна діяльність», «Прикладна культурологія», «Технології обробки графічної інформації», «Іміджелогія», «PR-технології та реклама».

Зміст дисциплін пов'язаний з формуванням у здобувачів теоретичних основ комп'ютерної графіки (представлення кольору, графічних форматів та їх структури, пристроїв вводу та виведення графічної інформації, їх характеристики і налаштування, методи растроування та перетворення растрових зображень, побудови і аналізу зображень, основи композиції, пропорції методи роботи з раstroвою і векторною графікою) та практичних основ обробки зображень (обробка і корекція зображень, імітації техніки

графічного дизайну, підготовка графічних проектів, розробка комп’ютерних шрифтів, розробка фірмового стилю) [3].

В курсі передбачено вивчення базових технологій створення сайтів та більш глибокі можливості графічного оформлення дизайну створюваних ресурсів. Вивчається HTML5, CSS, JavaScript і сучасні засоби, що прискорюють розробку, такі як, візуалізовані редактори, бібліотеки, фреймворки. На практичних заняттях з допомогою цих засобів створюються реальні ресурси. Передбачена і самостійна робота зі створення та розміщення в мережі власного сайту.

Отримані знання та вміння допоможуть створювати веб-сайти самостійно та у разі звернення до інших фахівців стане запорукою ефективної та якісної взаємодії з іншими розробниками.

Особливість веб-дизайну полягає в тому, що він виступає як у ролі зовнішнього оформлення інформації, так і змістовним продуктом у нерозривному поєднанні. Під час проєктування сайту, веб-дизайнер створює повноцінний продукт, отже дизайнер виступає в ролі творця кінцевого виробу. Веб-дизайнер сьогодні – один із знакових соціально-культурних акторів сучасного інформаційного суспільства. Він сам упроваджує новий тип поведінки для інших і сам генерує нову структурну поведінку для себе. Формується унікальний тип деміургів інтернет-культури.

Особливістю дизайну є необхідність регулярного реагування на культурні і технологічні зміни, зауважимо, що веб-дизайн відзначається істотним прискоренням, що пов’язаний з активним розвитком інформаційних технологій.

З метою вдосконалення викладання веб-дизайну, вважаємо за доречне у процесі навчання веб-дизайну використовувати: системний підхід – використання якого дозволяє розглядати відносно самостійні компоненти в сукупній взаємодії; особистісний підхід – спрямований на гармонійний розвиток студента з урахуванням його індивідуальності та цифрову грамотність; діяльнісний підхід – спрямований на отримання прикладних умінь на основі набутих теоретичних знань, зокрема, викладач орієнтує студента на вибір і організацію творчої діяльності з позиції суб’єкта пізнання праці та активності на основі усвідомлення, цілепокладання, планування діяльності, її організації, оцінки результатів і самоаналізу; культурологічний підхід – обумовлений об’єктивним зв’язком людини з культурою як системою цінностей, виробленої людством; розвиток студента й становлення його як творчої особистості на основі освоєної культури і внесення принципово нового, виступаючи творцем нових елементів Інтернет-культури. Студенти в процесі вивчення курсу активізують власний творчий потенціал.

Виявлено, синтезовано та використано кілька підходів до вивчення веб-дизайну, які поєднані в межах декількох міждисциплінарних напрямів й заходів: семантико-семіотичний напрям вивчення веб-дизайну як мови культури, що включає різні підходи (традиційний, інформаційно-семіотичний, некласичний); культурологічні аспекти вивчення веб-дизайну в теорії дизайну (описово-мистецтвознавчий, культурологічний, теоретичний, практичний); педагогічна склерованість вивчення веб-дизайну базується на евристичному підході, формуванні творчого мислення, логічної уяви, інтуїції.

Процес інформатизації сприяв формуванню інформаційного суспільства, а також створення основ для утворення в ньому кіберкультури (форми культури інформаційного суспільства) з її яскравим явищем – Інтернет-культурою.

Принципи та методи евристики можуть застосовуватися і в процесі формування у культурологів-дизайнерів творчих умінь у процесі вирішення проблемних завдань, а також в пошукових ситуаціях. Під час вирішення таких завдань відбувається взаємодія аналітичного та інтуїтивного мислення: інтуїція допомагає висунути гіпотезу рішення задачі, а перевірка правильності гіпотези виступає результатом аналітичного мислення.

Навчання в межах курсу включає аналіз способів її трансляції та проєктування. Веб-дизайн поєднує у собі різні сфери людської діяльності: інформаційну (як засіб інформаційного простору глобальної мережі) й естетичну. У дизайнській діяльності часто натрапляємо на рішення пізнавальних завдань за допомогою інтуїтивних та логічних підходів. Ці завдання вирішують найбільш успішно, коли здобувачі вищої освіти мають достатній практичний досвід і теоретичні знання, необхідні для узагальнення матеріалу, що опановують.

У межах навчальної дисципліни розглянуто сучасні технології веб-дизайну, засоби створення сайтів та їх розміщення в мережі Інтернет. На заняттях розглядається багато практичних прикладів, які вирішують типові проблеми розробки. Це служить корисною ілюстрацією технологічних процесів створення ресурсів для мережі Інтернет. Саме надати таке підґрунтя, мобілізувати в одну систему все розмаїття можливостей веб-дизайну, які часто пов’язані з культурологічною проблематикою є головною метою вибіркової дисципліни «Веб-дизайн».

Таким чином, ознайомлення з навчальною дисципліною «Веб-дизайн» дає здобувачам вищої освіти бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю «Культурологія» Маріупольського державного університету важливі в добу стрімкої діджиталізації знання щодо системного бачення можливостей онлайн представлення культурно-дозвіллевої діяльності як організацій, установ та підприємств, так і окремих осіб.

Література

1. Освітньо-професійна програма «Культурологія» першого (бакалаврського) рівня / Маріупольський державний університет. – Маріуполь, 2018. – С. 34. – Режим доступу: http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak/kulturologija_2018.pdf.
2. Пасічник О.Г. Основи веб-дизайну : навч. посіб. / О. Г. Пасічник, О. В. Пасічник, І.В. Стеценко. – К.: Вид. група ВНУ, 2009. – 336 с.
3. Сивак О.А. Веб-дизайн : робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 034 «Культурологія» / О.А. Сивак, В.О. Кудлай ; Маріупольський державний університет. – Маріуполь, 2020. – 15 с.

УДК 342.7(043.2)

Нікольченко Ю.М.

доцент, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності, заслужений працівник культури України

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-МАСОВИХ ЗАХОДІВ» У МАРИУПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Пріоритетним напрямком підготовки фахівця-культуролога у МДУ є набуття ним теоретичних знань і практичних навичок культурно-просвітницької діяльності, зокрема організації культурно-масових заходів для різних категорій українського суспільства. Означена діяльність має бути скерована на виконання завдань, визначених Конституцією України, Законом України «Про культуру», «Концепцією розвитку національної культури у ХХІ столітті», де окреслені пріоритетні напрями розвитку культурної політики нашої держави. Актуальність цього питання повинно передбачати якісні зміни в організації та проведенні різноманітних культурно-масових заходів.

Методичним підґрунттям навчальної дисципліни «Організація культурно-масових заходів» (ОКМЗ) стали праці В. Бочелюк, Л. Воєвутко, Ф. Герладжі, О. Зернецької, А. Іваницького, Г. Кутузової, І. Петрової, К. Станіславської, А. Цюся та інших. Утім, наукова і педагогічна література не в повному обсязі розкриває проблему щодо цілісної професійної підготовки майбутнього організатора культурно-масових заходів, його готовності до культурно-просвітницької, концертно-освітньої діяльності в Україні.

У зв'язку з цим, зміст дисципліни спирається на наш власний практичний досвід в галузі культури України на посадах заступника директора з наукової роботи Рівненського обласного краєзнавчого музею, заступника начальника і начальника Рівненського обласного управління культури, радника з питань культури голови Рівненської облдержадміністрації та практичних надбань сьогодення установами і закладами культури, підпорядкованими Департаменту культури і громадської діяльності Маріупольської міської ради.

Робочою програмою курсу ОКМЗ передбачений його міждисциплінарний зв'язок з «Історією української культури», «Історією світової культури», «Музеєзнавством», «Історією мистецтв», «Збереженням історико-культурної спадщини України», «Соціокультурним розвитком регіону», «Культурно-дозвіллевою діяльністю».

На нашу думку в процесі вивчення навчальної дисципліни ОКМЗ студенти-культурологи повинні:

- вміти орієнтуватись в етапах розвитку художньої культури та видах мистецтва в Україні та за її межами;

- мати здатність бути менеджерами, сценаристами та режисерами-постановниками культурно-масових заходів: фестивалів, масових свят ярмарок, концертів, обрядових дійств тощо;

- креативно мислити та діяти з урахуванням потреб особистості в соціумі;

- у процесі підготовки і проведення культурно-масових заходів вміти налагодити комунікативний зв'язок із представниками різних соціальних та національно-культурних груп регіону.

Очевидним є той факт, що сучасний фахівець-культуролог має добре володіти професійною майстерністю; широким спектром соціально-культурного та художнього світогляду; володіти методикою і практикою проведення культурно-масових заходів; бути освіченою особистістю, здатною творчо розв'язувати культурно-педагогічні завдання.

Посedнання означених видів культурно-просвітницької діяльності є необхідним для національного та ідейно-естетичного виховання особистості, її цілісного формування. Ми наголошуємо, що підготовка сучасного фахівця змістового проведення культурно-масових заходів має відбуватися на засадах традиційно-зберігаючих та творчо-оновлювальних компонентів, здатних позитивно впливати на імідж держави.

Відповідно до цих завдань організація культурно-масових заходів передбачає: виховання у студентів-культурологів відповіального ставлення до культурно-освітнього процесу; розвиток творчої ініціативи, яка покликана достойно репрезентувати культурно-масові заходи в Україні; збереження та